

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1902/25
10.9.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Весне Дамјановић, чланова већа у парничном поступку по тужби тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Радмила Матовић, адвокат из Београда, улица Љешка број 90, ДД из ... и ЂЂ из ..., као правних следбеника сада покојног тужиоца ЕЕ, ЖЖ из ..., ЗЗ из ... и ИИ из ..., чији је заједнички пуномоћник Синиша Унгуран, адвокат из Београда, улица Добрачина број 48, против тужених ЈЈ и КК, обе из ..., које су и правне следбенице сада покојне ЛЛ бивше из ..., чији је пуномоћник Бојан Томић, адвокат из Београда, Булевар Деспота Стефана број 15, ради стицања без основа, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1459/23 од 13.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.9.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 1459/23 од 13.12.2024. године, у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезу тужене да тужиоцима на име стицања без основа, солидарно исплате и то: тужиљи АА износ од 19.672,50 евра, тужиљи ББ износ од 19.672,50 евра, тужиљи ВВ износ од 19.672,50 евра, тужиљи ГГ износ од 19.672,50 евра, тужиоцима ДД и ЂЂ укупан износ од 19.672,50 евра, као правним следбеницима сада покојног ЕЕ, тужиоцу ЖЖ износ од 9.836,25 евра, тужиљи ЗЗ износ од 9.836,25 евра, тужиљи ИИ износ од 39.345 евра, а све са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена почев од 16.12.2018. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом и трећем изреке пресуде Вишег суда у Београду П 1459/23 од 13.12.2024. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужиоци АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ да солидарно туженима ЈЈ и КК, на име трошкова парничног поступка исплате износ од 835.254,33 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за

извршење па до исплате, све у року од 15 дана од пријема овереног преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ да солидарно туженима ЈЈ и КК, накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 363.750,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца па су обавезане тужене да тужиоцима, на име стицања без основа, солидарно исплате, и то: тужили АА износ од 19.672,50 евра, тужили ББ износ од 19.672,50 евра, тужили ВВ износ од 19.672,50 евра, тужили ГГ износ од 19.672,50 евра, тужиоцима ДД и ЂЂ укупан износ од 19.672,50 евра, као правним следбеницима сада покојног ЕЕ, тужиоцу ЖЖ износ од 9.836,25 евра, тужили ЗЗ износ од 9.836,25 евра, тужили ИИ износ од 39.345 евра, све са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена почев од 16.12.2018. године па до исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезане су тужене ЈЈ и КК да тужиоцима АА, ББ, ВВ и ГГ, солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 1.252.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезане су тужене ЈЈ и КК да тужиоцима ДД, ЂЂ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 1.799.249,00 динара са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење па до исплате.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавиле тужене побијајући је у целисти из свих разлога предвиђених одредбом члана 373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка су тражиле и определиле.

Тужиоци су дали благовремен одговор на жалбу. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП-а ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужених основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на другу битну повреду поступка, која би могла бити од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде. Супротно наводима жалбе тужених, првостепени суд није учинио битну повреду поступка из тачке 12 ове законске одредбе, јер је за побијани део своје одлуке дао јасне и довољне разлоге, изрека пресуде је у ожалбеном делу разумљива и не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи са садржином изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су поднели суду тужбу у својству законских наследника иза покојног ЉЉ бившег из ..., који је имао пет синова и то ..., ..., ..., ..., ... и три ћерке ..., ... и ..., који су сада сви покојни. Тужиле АА и ББ су унукe пок. ЉЉ по покојном сину ....., а тужиле ВВ и ГГ унукe по покојном сину ... Правни претходник тужилаца ДД и ЂЂ, сада покојни ЕЕ, унук пок. ... по покојној ћерки ..., док су тужиоци ЖЖ и ЗЗ прауници по покојном унуку ..., сину покојне ћерке ..., а тужилца ИИ унука по покојној ћерки ... То првобитно тужена, а сада пок. ЛЛ и тужене ЈЈ и КК су као супруга и ћерке правни следбеници покојног .... Правни претходник тужених пок. ... је један од осморо деце и један од осморо законских наследника и универзалних правних следбеника свог оца сада пок.ЉЉ, који је до своје смрти дана 26.02.1969. године године био у савесној и законитој државини права коришћења кат.парцеле ... КО ... Заоставштина иза сада пок.ЉЉ расправљена решењем о наслеђивању Другог општинског суда у Београду О 590/69 од 13.05.1983. године, а спорна непокретност, кат.парцела ... КО ... није била предмет расправљања заоставштине пок. ЉЉ. Утврђено је да је правни претходник тужених покојни ... поднео захтев РГЗ, СКН Београд 2 под бројем 952-02-1991/2012 од 09.10.2012. године, за упис носиоца права коришћења на непокретности, на кат. Парцели ..., површине 2623 м2, њива 4. класе, К.О. ..., а као доказ о насталој промени приложио решење 03 бр. 22533/1-61 од 03.07.1962. године, који је оверио Народни одбор Општине Чукарица. Решењем Општинске комисије за расправљање самовласних заузећа земљишта у друштвеној својини при Народном одбору Општине Чукарица бр. 22533/1-61 од 03.07.1962. године, признаје се сада пок. ЉЉ право на коришћење земљишта у друштвеној својини и то на кат.парцели ... новог премера у површини од 2652 м2 која одговара делу кат.парцеле број ... старог премера, уписан у ЗКУЛ бр. ... КО .... Решењем РГЗ-СКН Београд 2 број 952-02-1991/2012 од 09.10.2012. године дозвољен је у листу непокретности бр. ... КО ... упис права коришћења у корист ... са делом поседа 1/1 на кат.парцели ..., површине 2623 м2, њива 4. класе из листа непокретности бр. ... досадашњег корисника Градске општине Чукарица са делом поседа 1/1, а решењем РГЗ-СКН Београд 2 број 952-02-2590/2013 од дана 10.07.2013. године дозвољен је у листу непокретности бр. ... КО ... упис права својине у корист сада пок. ... са делом поседа 1/1 на кат.парцели ... површине 2623 м2 њива 4. класе, досадашњег носиоца права коришћења ... из ... са делом поседа 1/1. Након смрти сада пок. ..., тужене (сада пок. ЛЛ, ЈЈ и КК) оглашене су за његове наследнике на целој кат.парцели ... КО ..., након чега су закључиле су уговор о купопродаји непокретности, кат.парцеле ... КО ..., као продавци, са “...” д.о.о. Београд, као купцем, оверен под ОПУ:1091-2018 дана 13.12.2018. године, код јавног бележника ... из Београда, и предметну катастарску парцелу продале за укупну купоподајну цену у износу од 314.760 евра, те је свакој од тужених исплаћен на рачун износ од по 104.920 евра. За наведену продају тужиоци су сазнали када их је купац из уговора о купопродаји “...” д.о.о. Београд контактирао ради куповине кат.парцеле ... површине 17 ари и 27 м2, њива 3. класе, потес ... градско грађевинско земљиште, КО ..., која је представљала заоставштину иза пок. ЉЉ.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања првостепени суд је најпре оценио неоснованим приговор недостатка активне легитимације на страни тужилаца ДД и ЂЂ као правних следбеника пок.ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ, након чега је применом одредбе члана 210, 214 Закона о облигационим односима у вези са одредбом члана 222, 223, 224 Закона о наслеђивању оценио основаним тужбени захтев тужилаца, и закључио да је правни претходник тужених пок. ..., био само један

од осморо деце и један од осморо законских наследника и универзалних правних следбеника свог оца пок. ЉЉ, који је био у савесној и законитој државини права коришћења кат.парцеле ..., КО ..., која парцела није чинила заоставштину пок. ЉЉ. Првостепени суд је оценио да правни претходник тужених пок. ... није имао правни основ за упис права коришћења са уделом поседа 1/1, нити основ за конверзију права коришћења у право својине са делом поседа 1/1, већ само упис са уделом поседа 1/8 на кат.парцели ... КО ... и стога сада пок.ЛЛ, ЈЈ и КК нису могле бити оглашене за законске наследнице свака са по 1/3 на целој кат.парцели ... КО ... Имајући у виду чињеницу да су сада пок.ЛЛ, ЈЈ и КК правне следбенице иза сада пок...., то им од укупног износа датог на име купопродајне предметне парцеле припада износ од 39.345 евра, колико одговара уделу поседа 1/8, стога су по оцени првостепеног суда исте без правног основа примиле и задржале износ купопродајне цене у висини од 275.415 евра, који одговара противвредности преосталих 7/8 идеалних делова права својине на кат.парцели ... КО ..., који припада и дели се на остале законске наследнице иза пок. ЉЉ. Како кат.парцела ... КО ... није била предмет заоставштине пок. ЉЉ зато што је пок. ... прикрио документацију, исправе на основу које би та парцела чинила заоставштину пок. ЉЉ, а тиме и могућност остваривања наследних права претходника тужилаца, правноснажношћу решења РГЗ-СКН Београд 2 број 952/02-020-2519/2013 од 10.07.2013. године, након противправно извршене конверзије права коришћења у право својине на кат.парцели ... КО ..., правни претходник тужених пок. ..., као оставилац, по сили закона још за свог живота стекао је према осталим законским наследницима и универзалним сукцесорима иза пок.ЉЉ обавезу уступања неосновано присвојених 7/8 идеалних делова права својине на кат.парцели ... односно обавезу накнаде вредности за губитак њихове судржавине и сусвојине на предметној парцели, због чега је имајући у виду све напред наведено одлучио као у ставу првом изреке.

Поред наведеног, првостепени суд је ценио приговор апсолутне застарелости као неоснован, из разлога што тужиоци нису поднели тужбу ради утврђења и предаје заоставштине, такозвану наследну тужбу, већ тужбу којом се захтева исплата неосновано стечене користи коју је оставио оставилац тужених по основу незаконитог располагања делом имовине пок.ЉЉ, а коју корист представља дуг оставиоца тужених за који су они као његови наследници одговорни у смислу одредбе члана 222 и 223 Закона о наслеђивању.

Међутим, имајући у виду напред утврђено чињенично стање, не може се прихватити као правилна оваква одлука првостепеног суда, јер је првостепени суд, доносећи побјану пресуду, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање неправилно применио материјално право, на чију правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 210 Закона о облигационим односима-ЗОО-а ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89-одлука УСЈ и 57/89, "Службени лист СРЈ" број 31/93 и "Службени лист СЦГ" број 1/2003-Уставна повеља и "Службени гласник РС" број 18/20) прописано је да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи. Обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

Наиме, тужиоци тужбени захтев заснивају на чињеници да правни претходник тужених пок. ..., није имао правни основ за упис права коришћења са уделом 1/1 на кат.парцели ... КО ..., нити је имао правни основ за конверзију права коришћења у право својине, са делом поседа 1/1 на предметној парцели, па су се сада пок. ЛЛ, ЈЈ и КК, које су оглашене за законске наследнице на предметној парцели и које су предметну парцелу продале, неосновано обогатиле, јер им као правним следбеницима пок. ... на име купопродајне цене припадао износ од 39.340 евра, који износ одговара уделу пок. ... од 1/8 у заоставштини пок. ЉЉ, из чега произилази да су се тужене неосновано обогатиле у висини од 275.415 евра, што представља противвредност преосталих 7/8 идеалних делова права својине на кат.парцели ... К.О. ...

Међутим, по оцени овог суда, у конкретном случају нема места примени института стицања без правног основа, јер део имовине тужилаца није прешао у имовину тужених без правног основа, нити је тај прелаз имао основ који је накнадно отпао. Да би тужиоци као законски наследници пок. ЉЉ имали право на новчану противвредност од продаје предметне парцеле према институту стицања без основа, потребно је да докажу да тужене нису имали валидан правни основ за упис права својине на предметној парцели. Међутим, у конкретном случају сада пок. ЛЛ и тужене ЈЈ и КК су предметну непокретност наследиле, допунским решењем Другог основног суда у Београду О 2829/17 од 10.04.2017. године иза пок. ..., којем је решењема РГЗ -СКН Београд 2 од 09.10.2012. године најпре дозвољен упис права коришћења са делом поседа 1/1, а потом решењем од 10.07.2013. године дозвољен упис права својине на истој.

Дакле, иако су тужиоци поднели тужбу којом се тражи да им тужене исплате новчани износ, за који тврде да су стекле без основа а на рачун тужилаца, чињенични основ за наводни прелаз имовине описан тужбом заправо упућује на несумњив закључак да је основ спора заправо заснован на захтевању заоставштине тужилаца - кат.парцеле ... К.О. ..., за коју тврде да су имали право да наследе иза покојног ЉЉ, који је умро 1969 године, а која парцела није била предмет оставинске расправе и на којој је правни претходник тужених, а санаследник тужилаца сада пок. ..., касније уписао најпре право коришћења, а потом и право својине. У то време на територији Републике Србије примењивао се Закон о наслеђивању ("Службени лист ФНРЈ", бр.20/55 и "Службеном листу СФРЈ" бр.12/65). Према одредби члана 144 став 1 наведеног Закона право захтевати заоставштину као наследник оставиоца застарева према савесном држаоцу за годину дана од када је наследник сазнао за своје право и за држаоца ствари заоставштине, а најдаље за десет година рачунајући за законског наследника од смрти оставиоца а за тестаменталног наследника од проглашења тестаментa, док је ставом 2 истог члана прописано да према несавесном држаоцу ово право застарева за двадесет година.

Наведени рок застарелости захтевања заоставштине се примењује код тужби између лица која се као претпостављени наследници истог оставиоца споре о праву на наслеђе. Дакле, тужиоци тужбени захтев заправо заснивају на праву тужилаца на наслеђе на кат.парцели ... КО ... иза правног претходника парничних странака сада пок. ЉЉ који је преминуо 1969. године, па код чињенице да је тужба у овој правној ствари поднета дана 10.06.2019. године произилази да је застарело право тужилаца као законских наследника да захтевају заоставштину иза пок. ЉЉ.

Овај суд је при том имао у виду и то да је по оцени првостепеног пок. ... прикрио документацију на основу које би предметна парцела чинила заоставштину пок. ЉЉ, и да није имао правни основ за упис права коришћења са уделом поседа 1/1, нити основ за конверзију права коришћења у право својине са делом поседа 1/1, па иако у конкретној ситуацији није испуњен услов за примену института неоснованог обogaћења, јер не постоји неоснован прелаз имовине на овде тужене са њиховог правног претходника пок. ..., тужиоци би евентуално имали право на накнаду штете из члана 155 ЗОО-а. Међутим, чак и кад би правни основ потраживања тужилаца према туженима представљао институт штете, коју је тужиоцима проузроковао правни претходник тужених, потраживање тужилаца је застарело, према одредби члана 376 став 2 ЗОО-а. Ово из разлога што је штета за тужиоце у конкретном случају настала подношењем захтева пок. ..., за упис права коришћења, односно дана 09.10.2012. године када је решењем РГЗ-СКН Београд 2 бр. 952-02-1991/2012 у листу непокретности извршен пренос права коришћења у корист сада пок. ..., па како су тужиоци поднели тужбу у овој правној ствари дана 10.06.2019. године то су застарела сва потраживања тужиоца и по овом основу јер је протекао рок од 5 година од када је штета настала.

Не утичу на другачију одлуку суда наводи жалбе тужених којима указује да је првостепени суд самоиницијативно мењао странке, супротно тужбеном захтеву указујући да је у тужбеном захтеву као тужилац био опредељен ЕЕ, а да је првостепени суд ставом првим изреке досудио новчани износ ДД и ЋЋ, као његовим правним следбеницима, указујући тиме на битну повреду одредби парничног поступка из члана 374 став 1 ЗПП-а. Наиме, како је првостепени суд прекинуо поступак у овој правној ствари решењем П 4533/19 од 04.12.2020. године, услед смрти пок. тужиоца ЕЕ, након чега су решењем јавног бележника ... УПП:31-2021 од 02.08.2021. године на заоставштини пок. ЕЕ за наследнике оглашени ДД и ЋЋ, у уделу од по 1/2, а поступак у овој правној ствари настављен, то су без обзира на то што тужбени захтев није прецизиран, потомци овде пок. ЕЕ имали право да им суд досуди новчани износ који је њихов правни претходник потраживао од тужених.

Супротно наводима жалбе тужених, правилно је првостепени суд ценио активну легитимацију тужилаца, па нису основани наводи жалбе тужених којима указују на то да су се ћерке пок. ЉЉ ..., .. и ..., одрекле својих наследних делова у корист браће и нису наследнице оставиоца, ово због тога што се према члану 139 став Закона о наслеђивању, који је важио у моменту смрти правног претходника тужилаца пок. ЉЉ одрицање у корист одређеног наследника не сматра одрицањем од наслеђа него као изјава о уступању свог наследног дела, па тужиле имају право да потражују накнадно пронађену имовину. Осим тога, допунским решењем Другог општног суда у Београду О 590/69 од 31.07.2007. године, накнадно пронађена имовина пок. ЉЉ између осталих распоређена и законским наследницима његових ћерки.

На основу изложеног, Апелациони суд је преиначио првостепену пресуду применом одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП-а, одлучујући као у ставу првом изреке.

Обзиром да је преиначена одлука о главној ствари, Апелациони суд је оценио да основаном жалбу тужених изјављену против решење о трошковима парничног садржаног у ставу другом и трећем изреке, те је на основу одредбе члана 150, 162 и

163 ЗПП-а, обавезао тужиоце да солидарно туженима надокнаде трошкове парничног поступка и то на име састава два образложена поднеска у износу од по 84.375,00 динара, за заступање на 6 одржаних рочишта у износу од по 91.125,00 динара и за приступ на 1 неодржано рочиште у износу од 48.937,50 динара, све са увећањем од 50% због заступања две парничне странке, као и на име таксе на одговор на тужбу у износу од 70.813,83 динара, а све укупно у висини од 835.254,33 динара, одмерено према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи, важећој у време настанка таксене обавезе. На новчани износ накнаде трошкова, туженама је досуђена и законска затезна камата, на основу одредаба чланова 277. став 1, у вези са чланом 324. став 2. Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, Апелациони суд је применом одредбе члана 401 тачка 3 у вези са одредбом члана 165 став 2 ЗПП-а, одлучио као у ставу другом изреке.

Имајући у виду успех тужених у жалбеном поступку досуђени су им трошкови састава жалбе у износу од 168.750,00 динара, те трошкови таксе на жалбу и одлуку по жалби у износу од по 97.500,00 динара, односно укупан износ од 363.750,00 динара, па је применом члана 165 у вези члана 153 и 154 ЗПП-а, одлучено као у ставу трећем изреке.

Како тужиоци нису успели у овом поступку, а одговор на жалбу није потребан трошак, одлучено је као у ставу четвртом изреке, применом одредбе чл. 165 у вези са одредбом чл. 153 и 154 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић